

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Gf. III. 30.633/2013/8. szám

A Debreceni Ítéltábla előbb a Dr. Gázsó Tibor ügyvéd (ügyvéd címe), utóbb Dr. Illés Renáta Edina ügyvéd (ügyvéd címe) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek-, a Dr. Helmeczy László ügyvéd (ügyvéd címe) által alperes neve (alperes címe) alperessel szemben tagi kölcsön megfizetése iránt indított perében, a Nyíregyházi Törvényszék 2013. október 15. napján kelt, 10G.15-13-.../6. számú ítélete ellen a felperes részéről 7. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés alapján lefolytatott másodfokú eljárásban - a 2014. március 25. napján megtartott nyilvános fellebbezési tárgyaláson - meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 74 452 (Hetvennégyezer-négyszázötvenkettő) Ft másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

A felperes az alperesi társaság alapítása, 1995. október 12. napja óta tagja az alperesi Kft-nek. A felperes kérelmére 2010. július 28. napján az alperessel szemben kibocsátott fizetési meghagyás az alperest 2 347 296 Ft és annak 2005. december 31. napjától számított késedelmi kamatai megfizetésére kötelezte.

Az alperes ellentmondása folytán perré alakult eljárásban a felperes keresetében előadta, hogy a 2002. december 31. napján kötött kölcsönszerződéssel 2 347 296 Ft tagi kölcsönt nyújtott az alperesnek kamatmentesen 2003. december 31. napjáig.

A kölcsönszerződést 2003. december 29. napján módosították akként, hogy a kölcsön lejáratát 2005. december 31. napjában határozták meg azzal, hogy 2004. január 1. napjától a kölcsön összege után az alperes 10 %-os ügyleti kamatot is vállalt megfizetni.

A kölcsönszerződés megkötését megelőzően a felperes 2002. évben termelt kukoricát adott el az alperesnek, a kukorica ellenértékét azonban az alperes nem fizette meg. A kukorica felvásárlásának a tényét a felperes a 2002. december 31. napján kiállított ... számú felvásárlási jeggyel, továbbá a vásárlás tényét igazoló, a felperes javára 998 q

takarmánykukorica megvásárlása fejében 2 347 296 Ft összeget feltüntető ... számú kiadási pénzbizonylattal kívánta bizonyítani.

Az alperes 2002. december 31. napján a kiadási pénztárbizonylat összegével egyező összegű kölcsönről kiállította a ... számú bevételi pénztárbizonylatot is, és az alperes ... számú, a 2002. december 31-i időszakai pénztárjelentése is az alperes bevételei és kiadásai között egyező összegeket tartalmazott, a felperesen kívül több más személy például B.G., T.M. és P.Zs. vonatkozásában is.

A felperes hivatkozott arra is, hogy az APEH-nek a 2003-2005. évre vonatkozóan jövedelemadó és százalékos egészségügyi hozzájárulás adónemekben lefolytatott vizsgálatáról készült határozata is tartalmazta a felperes által 2002. december 31. napján az alperesnek nyújtott 2 347 296 Ft összegű tagi kölcsön tényét.

Állította, hogy 2010. április 15. napján írásban felszólította az alperest a kölcsön és kamatai visszafizetésére, ám a felszólítása eredménytelen maradt.

Álláspontja szerint azzal, hogy az alperes éves mérlegeiben, mint tartozást szerepeltette az összeget, a mérleget jóváhagyó taggyűlési határozat egyben a tartozás évről-évre történő alperesi elismerését is jelentette, amelyek megszakították a követelés elévülését.

A felperes a 2002. évben az alperes által folytatott kukoricatermesztés tényét kívánta alátámasztani az integrált kukoricatermesztéssel összefüggő teljes körű művelést végző Z. Kft. által kiállított két számla becsatolásával.

A felperes az elsőfokú eljárásban hivatkozott a ...-i Városi Bíróságnak T.M. felperes keresete alapján a jelen per alperese ellen indított hasonló tényállású perben megszületett, a felperes keresetének helytadó ítéletére, amely tényként állapította meg azt, hogy az alperes integrált kukoricatermesztést folytatott.

Előadta, hogy B.G. ügyvezető - mint ahogyan ezt B.G.-nak a ...-i Törvényszéken a 6.P.../2012. számú ügyben tett nyilatkozata is alátámasztja - a Kft-n belül több szakvezetőnek engedélyezte, hogy kukoricát, paradicsomot termeljenek, a művelési munkákat a Z. Kft. végezte el, a művelési költségeket a kukoricatermesztésben résztvevő személyek fizették ki. Többet dolgoztak ebben a konstrukcióban 1993-2005. évek között.

A 2002. évi felvásárlási jegyen szereplő átvett kukorica vételárát azonban az alperes nem fizette ki, hanem azt a felperes a számviteli dokumentumok szerint tagi kölcsönként nyújtotta az alperesnek.

Az alperes érdemi ellenkérelmében a felperes keresetének az elutasítását kérte.

Vitatta, hogy a perbeli időszakban az alperesi Kft. integrált kukoricatermesztést végzett, ebből következően azt állította, hogy a felperes által becsatolt felvásárlási jegy és a kiadási pénztárbizonylatra vonatkozó számviteli okiratok fiktívek, a 2002. december 31. napján megkötött tagi kölcsönszerződés, valamint annak a 2003. decemberi módosítása pedig létre nem jött szerződések.

Az alperes hivatkozott arra is, hogy a felek között létrejött módosító okirat hamisított, az alperes kérelmére azonban a felperes a 2011. november 8-án megtartott tárgyaláson becsatolta az okirat eredeti aláírással ellátott példányát.

Az alperes indítványára beszerzett szakértői vélemény nem támasztotta alá az alperes azon hivatkozását sem, miszerint a kölcsönszerződést módosító okirat visszadatált.

Az elsőfokú bíróság értékelte az alperes ügyvezetője, P.G.felkérésére Dr. K.J.Cs. igazságügyi könyvszakértő által 2009. évben elvégzett vizsgálatnak a ...-i Törvényszék által felvett 6.P.../2012/7. számú tárgyalási jegyzőkönyvben rögzített eredményét, amelyben a

szakértő azt állapította meg, hogy a tagi kölcsönszerződés formai szempontból sem volt megfelelő, mivel a szerződő felek akarata nem irányult tagi kölcsön nyújtására.

Megállapította, hogy a felvásárlási jegyek szabályszerűen kerültek kiállításra, mérlegelési jegyek hiányában azonban a termény természetbeni bevételezése nem történhetett meg. Az alperes akkori likviditási mutatói, valamint az, hogy abban az időben az alperes pénztárában nagy mennyiségű pénzeszköz volt nyilvántartva, arra engednek következtetni, hogy az alperesi Kft-nek nem volt szüksége tagi kölcsön formájában nyújtott pénzeszközre. Az alperes nyilvántartásából hiányoztak a tagi kölcsön nyújtása tárgyában meghozott taggyűlési határozatok, valamint a tagi kölcsönöket alátámasztó leltárok, visszaigazolások is.

Az alperes jelenlegi könyvvizsgálójának a korábban már hivatkozott másik polgári perben tett tanúvallomása is azt igazolta, hogy a tagi hitelek nem voltak valósak, ezért azok, mint elévült követelések 2010 tavaszán leírásra is kerültek a könyvelésben.

Az elsőfokú bíróság mindezen bizonyítékok, valamint M.F., L.A. tanúvallomása, és B.G. azon tanúvallomása alapján, miszerint a költségfizetésben való részvétel területtől független volt, azt állapította meg, hogy az alperesnél a 2002-es gazdasági évben nem volt integrált kukoricatermesztés. A számviteli dokumentumok fiktív jellegét támasztotta alá Sz.S. tanúvallomása is, aki megindokolta, hogy most miért tett a T.M. felperes által indított perben korábban elmondottakkal ellentétes tanúvallomást. Elmondta, hogy az érintettek névre szóló szállítólevéllel nem rendelkeztek, az alperes kapacitását figyelembe véve pedig fizikailag sem volt lehetséges a 2002 szilveszterkor állítólagosan beszállított magas víztartalmú kukorica betárolása, mindezek pedig a kiállított számviteli dokumentumok fiktív jellegét igazolják.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét alaptalannak találta, és ítéletével elutasította.

Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 158 750 Ft elsőfokú perköltséget.

Ítélete indokolásában mindenekelőtt arra mutatott rá, hogy a felek szerződéskötési szabadságára tekintettel az alperes által alkalmazott szerződéses konstrukció önmagában alkalmas lett volna a tagi hitelnyújtás létrejöttének megállapítására, mivel a felek jogosultak arra, hogy egy már meglévő kötelmet átváltoztassanak egy más, ugyanolyan szolgáltatásra/ellenszolgáltatásra irányuló, de a korábbtól eltérő jogalapon nyugvó követeléssé úgy, hogy az új kötelelem létrehozásával a korábbi kötelelem hatályát teljes egészében megszüntessék (nováció).

Az alperes érdemi ellenkérelmében hivatkozottakra és a Pp. 196. § (1) bekezdés d.) pontjában foglalt törvényi vélelemre tekintettel az alperesnek kellett a perben azt bizonyítania, hogy a perbeli időszakban az alperesi Kft-ben nem lehetett integrált kukoricatermesztés.

Az elsőfokú bíróság - mivel a ...-i Városi Bíróság 13.P.../2005/20. számú, a felperes által hivatkozott ítéletében szereplő megállapítás a Pp. 4. § (1) bekezdése szerint nem kötötte őt - a 2005. évben indult perben és a jelen perben meghallgatott tanúk vallomásainak részbeni egyezősége alapján megállapíthatta azt, hogy 2002. évben az alperesnél nem folyt integrált kukoricatermesztés.

Az elsőfokú bíróság a felperes követelését olyan munkaviszonyból származó igénynek minősítette, amit az alperes többletjuttatásként kívánt a felperes részére biztosítani. A munkaviszonyból származó igények pedig a 2002. december 31. napján hatályos, a Munka

Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény 11. § (1) bekezdése értelmében 3 év alatt évülnek el, azaz a per megindításakor a felperes igénye már elévült követelésnek minősült. Az elsőfokú bíróság erre tekintettel, mint sürgősségi elutasította a felperesnek az általa indítványozott tanúk meghallgatására irányuló bizonyítási indítványát.

A pereszes felperest a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperes perkölségének a megfizetésére.

Az ítélet ellen a felperes nyújtott be fellebbezést, melyben az elsőfokú bíróság ítéletének a megváltoztatását, az alperes kereseti kérelme szerinti kötelezését, valamint az alperesnek az első- és másodfokú perkölségben történő marasztalását kérte.

Fellebbezésében elsődlegesen arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság által értékelt, a ...-i Törvényszék előtt 6.P.../2012. számon folyamatban volt perben tett tanúvallomások mellett az elsőfokú bíróság mérlegelte az alperes jelenlegi ügyvezetőjének felkérésére a Dr. K.J. által készített könyvszakértői véleményt is, amit azonban kizárólag az alperes nyilatkozataként vehetett volna figyelembe a bírósági gyakorlat szerint.

Részletesen elemezte, hogy a Dr. K.J. féle szakvélemény az igazságügyi szakértői tevékenység szabályait tartalmazó 2005. évi XLVII. törvény mely rendelkezéseibe ütközik, illetve mely szakmai előírásoknak nem felel meg, ezért ezen hiányosságokra tekintettel a felperes álláspontja szerint a szakértő által tett megállapítások nem minősíthetők szakvéleménynek.

A szakértői véleménnyel összefüggésben kifogásolta, hogy a szakértő csupán a számviteli és adójogi törvények figyelembevételével állapította meg azt, hogy a tagi kölcsönszerződések tartalma nem megfelelő, e körben azt hiányolta, hogy az alperes iratai között nem találhatóak meg a felvásárlási jegy kiállításának alapjául szolgáló mérlegelési jegyek.

A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény szerint az analitikus bizonylatok őrzési ideje 8 év, a mérlegelési jegy azonban nem analitikus nyilvántartás, ezért nincs jogszabályilag előírva, hogy azt mennyi ideig kell megőrizni. Ezért az a körülmény, hogy a szakértő vizsgálódásának időpontjában az alperes nem tudott mérlegelési jegyet előadni, nem minősülhet bizonyítéknak arra nézve, hogy korábban nem is lett ilyen mérlegelési jegy kiállítva. A mérlegelési jegynek a szállítólevéllel egy időben történt kiállítása megtörténtét alátámasztotta Sz.S. tanúnak a 2005. évben tett nyilatkozata.

Vitatta azt a következtetést is, amit a szakértő abból a tényből vont le, hogy az alperesnek nagy mennyiségű pénzeszköze volt a pénztárában. Hangsúlyozta, hogy a tagi kölcsön nyújtására azért került sor a perbeli időszakban, mert az alperes nagy összegű beruházásokat végzett, amelyhez önerőre volt szüksége. A hivatkozott nagy összegű beruházások megvalósulását a tanúk is megerősítették.

Állította, hogy a bíróság nem értékelhette volna a felperes terhére azt, hogy a tagi kölcsönszerződésekkel összefüggésben taggyűlési jóváhagyás nem történt meg. Hivatkozott a Bírósági Határozatokban 2011. évben 168. sorszám alatt megjelent eseti döntésre, miszerint önmagában a taggyűlési jóváhagyás hiánya nem jelenti azt, hogy a kölcsönadás nem történt meg, és hogy a kölcsönkapott összeget az alperesnek ne kellene visszafizetnie.

P.Sné tanúvallomásával összefüggésben kifejtette, hogy a tanú a kölcsönadás után 7 évvel vizsgálta meg az alperes könyveit, az általa feltárt hibák (a megfelelő könyvvezetés és a bizonylatok megőrzésének a hiánya) azonban az alperes terhére róható.

Az alperesi előadással ellentétben áll alperesnek az a magatartása is, miszerint az általa nem valósnak tekintett tagi hiteleket elévült követelés jogcímén írta le.

A jelen perben többször hivatkozott másik perben a Debreceni Ítéltábla jogerős végzésében pedig megállapította, hogy amíg az alperes ezeket a tartozásokat a könyveiben szerepelteti, addig a követelés nem évül el.

Utalt arra, hogy a felperes a perben bizonyítékként becsatolta az ... és ... oldalszámú időszakai pénztárjelentést, amely igazolja azt, hogy ezt az összeget a felperes befizette.

Mivel Dr. K.J.Cs. és P.Sné tanúvallomásukban a szakterületükhöz tartozó kérdésekben oly mértékben felületesen foglaltak állást, hogy nyilatkozatuk bizonyítékként nem értelmezhető, ezért indítványozta, hogy nevezett tanúk tanúvallomását az ítéltábla zárja ki a bizonyítékok sorából.

Állította, hogy az elsőfokú bíróság a felperes nyilatkozatából is téves következtetést vont le. Az tény, hogy a felperes a kukorica termeléséből és értékesítéséből származó bevételét a havi munkabérén felül befolyó jövedelemként kapta, azonban az semmiképpen nem volt jutalomnak, prémiumnak vagy kereset kiegészítésnek tekinthető, mivel a művelési költséget a felperes fizette meg az eredeti számlákkal igazoltan. A felperes azon nyilatkozata, miszerint ő a kukoricaművelésben nem is dolgozott sem cáfolja a felperes kereseti előadását, hiszen a kukorica termesztése teljesen gépesített, a gépi művelési költséget viszont a felperes fizette meg.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tévedett, amikor nagy jelentőséget tulajdonított annak, hogy 2002. évben az alperesnél volt-e integrált termelés vagy sem. Az integrálás csupán egy termelésszervezési mód, ami nem változtat azon, hogy a felperes a megtermelt kukoricát az alperes részére értékesítette, aki annak az ellenértékét nem fizette meg a termelőnek.

Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság az érdektelennek nem tekinthető Sz.S. tanúvallomását figyelembe vette, holott a két folyamatban lévő perben egymással teljesen ellentétes vallomást tett.

Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság elfogadta a tanúk indokait arra vonatkozóan, hogy a különböző perekben tett vallomásaik miért térnek el egymástól. Ezen tanúvallomásokat is kérte kirekeszteni a bizonyítékok köréből.

Az elsőfokú bíróság ítéletében tévesen állapította meg A Sz.S. tanúvallomása alapján azt, hogy a kukorica 2002 szilveszterekor lett beszállítva. Csupán a pénzügyi elszámolás történt meg az év utolsó napján, a kukorica tényleges betakarítása október hónaptól kezdődően tartott.

Hivatkozott Dr. P.Zs. tanúvallomására, amely szerint a perbeli időszakban az ügyvezetői tisztséget betöltő B.G.I. megmutatta neki, hogy ez a termelés mely területeken folyt.

Hivatkozott a 13.P.../2005/14. számú tárgyalási jegyzőkönyv utolsó bekezdésében rögzített alperesi nyilatkozatra, valamint a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 4.Pf.../2006/3. számú jogerős ítélete indoklásában szereplő ténymegállapításra. A felperes által hivatkozott ítéletek a jelen perrel azonos jogviszonyból eredő követelés vonatkozásában születtek meg.

Osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját a tekintetben, hogy a feleknek joguk volt a köztük már meglévő kötelmet más, ugyanolyan szolgáltatásra/ellenszolgáltatásra irányuló, de a korábbtól eltérő jogalapon nyugvó követelésre változtatni úgy, hogy új kötelmet hozzanak létre akként, hogy a korábbi kötelelem hatályát ezzel egyidejűleg teljes egészében megszüntetik. Ekkor azonban a felek által hatályon kívül helyezett kötelmet már nem kell

vizsgálni, az új kötelem pedig az alperes részéről a tartozás elismerését is jelenti. Az elsőfokú bíróságnak azt kellett volna vizsgálnia, hogy az új kötelem alapján az alperes teljesített-e.

Abban az esetben, ha az ítélet tábla elfogadná, hogy a peres felek közötti jogügylet egy színlelt szerződés, amely tulajdonképpen egy munkajogi igényt takar, ebben az esetben is tévesnek tartotta az elsőfokú bíróság azon megállapítását, miszerint az igény az Mt. 11. § (1) bekezdése szerint elévült.

Fenntartotta azt az álláspontját, hogy a felek által novált igényt az alperes elismerte azáltal, hogy a mérlegekben szerepeltette, és azt csupán (a per adatai szerint) a 2010. május 31. napján elfogadott mérlegből vezette ki. A Debreceni Ítélet tábla Pf.II..../2011/4. számú végzése alapján pedig az elévülés ettől az időponttól veszi kezdetét.

A felperes a perben becsatolta az első, 2010. április 15. napján elküldött írásbeli felszólítást is, ezt követően fizetési meghagyás kibocsátását kérte, mindezek a cselekmények az elévülést megszakították, ezért a munkajogi igénynek tekintett követelése sem évült el.

Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását, és a felperesnek a másodfokú per költségekben történő marasztalását kérte.

Hivatkozott arra, hogy a jelen perhez hasonló követelések alapján több per is folyamatban van, ezek közül a fellebbezési ellenkérelméhez csatolta a ...-i Törvényszék 6.P.../2012/20. számú elsőfokú ítéletét, és a Debreceni Ítélet tábla jogerős Pf.II.../2013/7. számú ítéletét. Ezek alapján megállapítható, hogy a kölcsönszerződések ugyanazon a napon jöttek létre és ugyanazzal, az egyébként visszadátumozott módosító okirattal kerültek meghosszabbításra az elévülés meghosszabbítása érdekében.

Előadta, hogy B.G.-t, az alperes volt ügyvezetőjét a ...-i Törvényszék szabadságvesztés büntetésre ítélte, és az alperes törvényes működésének helyreállítása érdekében lefolytatott törvényességi felügyeleti eljárásban a cégbíróság felügyelő biztost rendelt ki a cég élére. Ekkor kerültek elő a perbeli és ehhez hasonló kölcsönszerződések.

A fellebbezési ellenkérelemhez mellékelt ítéletekben a bíróságok megállapították, hogy az állítólag alperesnek eladott kukorica készletként nem lett bevételezve, az alperesnek kölcsönre nem volt szüksége, illetve a felperes egyáltalán nem termelte meg a felvásárlási jegyen szereplő kukoricát és nem adott el kukoricát az alperes részére. A fiktív felvásárlási jegy mögött alapbizonylatok nincsenek, mivel sem a felperes, sem a korábbi ügyvezető egyáltalán nem szállítottak kukoricát az alperesnek.

A felperes a fellebbezésében irrelevánsnak tartotta a Dr. K.J.Cs. és P.Sné szakértők szakvéleményével, illetve tanúvallomásával kapcsolatos fejtegetéseket. Az elsőfokú bíróság a könyvvizsgálókat tanúként mindenre kiterjedően meghallgatta, a tanúk érdektelenségéhez kétség nem férhet.

Hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság a felperes keresetét nem elévülés miatt utasította el, hanem azért, mert nem történt kölcsönnyújtás. Abban az esetben, ha a felperes tényleg kölcsönt nyújtott volna, az elévülés akkor is bekövetkezett volna, mivel a mérlegben a perbeli és a hozzá hasonló kölcsönök hol a hosszú, hol a rövidlejáratú kötelezettségek között szerepeltek, de soha nem voltak nevesítve, hogy kivel szemben állnak fenn. A taggyűlés tehát az összes többi kölcsönök között szavazta meg a mérleget

úgy, hogy arról nem volt szó soha sem, az alperes vagy a cégcsoport hány személynek tartozik.

Kifejtette, hogy az ítéletáblának a másodfokú eljárásban abban a kérdésben kell döntenie, hogy az elsőfokú bíróság megalapozott döntést hozott-e vagy sem, nem pedig abban, hogy a felperes által a fellebbezésben megjelölt tanúk vallomásait kizárja-e a bizonyítékok köréből.

A felperes által hivatkozott, a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróságon 4.Pf.../2006. számon folyamatban lévő perben hozott ítélettel szemben kérte, hogy az ítéletábla vegye figyelembe a fellebbezési ellenkérelemhez mellékelt, a Debreceni Ítéletábla Pf.II.../2013/7. számú jogerős ítéletében foglaltakat, amely kitér arra is, hogy a 2005. évben megtett vallomások, vagy a jelen perben tett tanúvallomások vehetők figyelembe a per eldöntésénél.

Hivatkozott arra, hogy noválni csak létező kötelmeket lehet, nem létezőt nem.

A felperes előadását cáfolja az a tény is, hogy a felperes tulajdonában lévő (szinte kivétel nélkül) összes földre az alperes, illetve a cégcsoport más tagjai bérleti díjat fizettek, azaz a felperesnek nem volt olyan saját használatú földje, ahol bármilyen mennyiségű kukoricát megtermelhetett volna.

Nem értett egyet azzal sem, hogy a felperes követelése, ha munkajogi igénynek minősülne, akkor sem évült el. Mivel a jutalom vagy prémium feltételei kérdésében is taggyűlési határozatnak kellett volna születnie, és a jutalmazási feltételekkel kapcsolatban semmilyen okirat nem lelhető fel az alperesnél, ezért azokat nem lehet jogszerűen sem jutalom, sem prémium iránti igényként követelni.

A felperes fellebbezése nem alapos.

Az elsőfokú bíróság széles körű bizonyítást folytatott le a felperesi kereset megalapozottságának vizsgálata körében.

A peres felek hivatkozásai alapján a per anyagává tette a ...-i Városi Bíróság előtt 13.P.../2005. számon folyamatban volt perben, a 2005. június 6-ai tárgyaláson felvett tanúvallomásokat, miután a jelen perben a felperes által az alperessel szemben érvényesíteni kívánt kereseti igény ténybeli és jogalapja megegyezik a korábbi per tárgyával.

Meghallgatta tanúként a hivatkozott perben is tanúvallomást tett tanúkat, ezen túl a felek indítványai alapján további tanúbizonyítást is lefolytatott.

Az elsőfokú bíróságnak a rendelkezésére álló bizonyítékokat a Pp. 206. § (1) bekezdése alapján mérlegelnie kellett, amit meg is tett.

A tanúvallomásokat az okirati bizonyítékokkal összevetve értékelte, az ebből levont, a kereset megalapozatlanságát megállapító következtetésével az ítéletábla egyetért, az elsőfokú bíróság döntése indokaival azonban nem teljes egészében.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítékok helyes értékelése alapján helyes következtetésre jutott abban, hogy az alperesnél a 2002-es gazdasági évben integrált kukoricatermesztés nem volt, a felperes nem foglalkozott kukoricatermesztéssel, az alperesnek nem értékesített kukoricát, így a számviteli dokumentumok (az alperes által kiállított, a felperes nevére szóló felvásárlási jegy, az alperes által kiállított kiadási és bevételi pénztárbizonylat) valótlan tartalmúak.

A felperes a fellebbezésében az elsőfokú bíróság mérlegelését kifogásolta a tanúvallomásokat illetően, úgy vélte, hogy a Nyíregyházi Városi Bíróság és a Nyíregyházi Törvényszék által is meghallgatott tanúk vallomását a bizonyítékok sorából ki kell rekeszteni, mert nem kétséges, hogy a tanúk valamelyik perben valótlan nyilatkozatot tettek, és az, hogy melyik vallomásuk a valós tartalmú, nem dönthető el.

Az tény, hogy azok a tanúk, akiket a Nyíregyházi Városi Bíróság a T.M. által az I. Kft. ellen indított perben és a jelen eljárásban a törvényszék is meghallgatott, ellenkező tartalmú vallomást tettek, amikor korábban úgy nyilatkoztak, hogy 2002-ben adtak le kukoricát az alperesnek, most pedig állították, hogy a felvásárlási jegyek és a kölcsönszerződések tartalma valótlan.

Az ítélet tábla osztja az elsőfokú bíróság álláspontját, hogy a tanúk a vallomásaik eltérésére vonatkozóan értékelhető, életszerű indokot, magyarázatot adtak, miszerint az adott időszakban a Kft. gazdasági érdekei és a munkaviszonyuk fenntartásával kapcsolatos személyes érdekük indokolta a korábbi tartalmú nyilatkozatuk megtételét.

A két eljárás során tett, ellentétes tartalmú tanúvallomások értékelésénél az sem hagyható figyelmen kívül, hogy a jelen perben tett - a Nyíregyházi Törvényszék előtt 6.P.../2012. számon folyamatban volt perben tett tanúvallomásokkal egyező - vallomásukkal a tanúk gyakorlatilag lemondtak arról, hogy a szerződésben írt kölcsönkövetelésüket az alperessel szemben érvényesítsék.

Az ítélet tábla álláspontja szerint is az elsőfokú bíróság megalapozottan fogadta el a tanúknak a jelen perben tett vallomását valós tartalmú vallomásként.

Az ítélet tábla mindenben egyetért az elsőfokú bíróságnak az egyes tanúvallomások értékelésével kapcsolatos indokolásával, azokat megismételni nem kívánja.

A felperes fellebbezésében nagy teret szentelt P.Sné tanú (az alperesi cég könyvvizsgálója) és Dr. K.J.Cs. tanú (igazságügyi könyvszakértő) nyilatkozatának, és azt indítványozta, hogy az ítélet tábla nevezettek tanúvallomását zárja ki a bizonyítékok köréből.

Azzal érvelt, hogy a tanúk felületesen foglaltak állást a szakterületükhöz szorosan kapcsolódó kérdésekben, az általuk előadottak bizonyítékként nem értékelhetőek.

Az ítélet tábla megjegyzi, hogy a Dr. K.J.Cs.tanú vallomásától alaptalanul kéri számon a felperes a szakértői véleménnyel szemben támasztott törvényi tartalmi követelményeket, mivel a jelen perben őt az elsőfokú bíróság tanúként hallgatta meg (mint aki megbízás alapján végzett könyvszakértést korábban az alperes könyvelésében szereplő, a per tárgyát képező hasonló konstrukcióban nyújtott tagi kölcsönökkel kapcsolatban).

Mindkét tanú egyezően állította, hogy a kukorica termény természetbeni bevételezését igazoló mérlegelési jegyek nem voltak az alperesnél fellelhetőek, a felvásárlási jegyek szerint vásárolt készlettel az alperes nem rendelkezett, és nem leheto fel olyan taggyűlési határozat sem, amellyel a taggyűlés a tagi kölcsön nyújtását jóváhagyta volna, és a kölcsön igénybevétele az alperes pénzügyi mutatói nem indokolták.

Az ítélet tábla egyetért alperesnek a fellebbezési ellenkérelmében írt azzal a megjegyzésével, miszerint noválni csak létező kötelmet lehet, nem létezőt nem.

Az elsőfokú bíróság ítélete indokolásában ugyanis azt a megállapítást tette, miszerint az alperes által alkalmazott szerződéses konstrukció (kölcsönszerződés) önmagában alkalmas lett volna a tagi hitel fennállásának a megállapíthatóságára, azt azonban az elsőfokú bíróság nem fejtette ki, hogy a felperesnek valójában nem volt az alperessel szemben

vételár követelése, ezért nem volt jogszerű lehetősége arra, hogy tagi kölcsönrel új kötelmet hozzon létre oly módon, hogy az eredeti kötelem hatályát ezzel egyidejűleg teljes egészében megszünteti.

Az ítélet tábla nem ért egyet az elsőfokú bíróságnak azzal az álláspontjával, miszerint a felperes követelése olyan munkaviszonyból származó igény volt, amelyet az alperes többlet-juttatásként kívánt a részére biztosítani. Az elsőfokú bíróság azt is megállapította, hogy ez a munkaviszonyból származó igény elévült követelésnek minősül, figyelemmel a 3 éves elévülési időre.

A rendelkezésre álló adatokból ugyanis csupán az állapítható meg, hogy az alperes által kiállított, a felperes nevére szóló felvásárlási jegy, és a felperes nevén lévő kölcsönszerződés valamilyen esetleges későbbi premizálás érdekében kerültek kiállításra.

A jelen esetben az ügyvezető egyszemélyben döntött arról, hogy egy jövőbeni, bizonytalan időpontban az alperesi cég majd esetleg kifizeti a fiktív okiratokban megjelölt összeget a szerződésben szereplő személyeknek.

Az alperes helytállóan hivatkozott arra, hogy a jutalom és prémium feltételeket a taggyűlésnek kell meghatároznia, annak a meghatározott feltételek bekövetkezése esetén meghatározott mértékűnek kell lennie.

Az alperesnél nem lehettek fel prémium vagy jutalmazási feltételekkel kapcsolatos okiratok, erre az alperes sem hivatkozott.

Munkaviszonyból származó követelésről tehát nem lehet szó a perbeli esetben, így az annak elévülésére vonatkozó megállapítást sem lehet tenni, az ítélet tábla ezért mellőzi az elsőfokú bíróság ítélete indokolásából az erre vonatkozó részeket.

Összességében tehát az ítélet tábla maga is arra a következtetésre jutott, hogy 2002. évben a felperes nem értékesített integrált kukoricatermelésből származó terményt az alperesnek, az alperes által kiállított felvásárlási jegy nem valós gazdasági esemény alapján készült, így az nem szolgálhat a kölcsönné való nováció alapjául sem. A létre sem jött szerződés alapján pedig a felperes követelése alaptalan.

Mindezen indokokra tekintettel az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét - az indokolás részbeni megváltoztatásával - a Polgári perrendtartásról szóló többször módosított 1952. évi III. törvény (Pp.) 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felperes fellebbezése nem volt eredményes, a másodfokú eljárásban is elvesztés lett, ezért a fellebbezési eljárással felmerült saját költségeit maga viseli, valamint a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján az ítélet tábla őt kötelezte az alperesnek a jogi képviselője ügyvédi munkadíjában jelentkező, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a.) pontja, (5) bekezdése, és a 4/A. § (1) bekezdése alapján 58 682 Ft + áfa = 74 452 Ft összegben megállapított ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltsége megfizetésére.

Debrecen, 2014. március hó 25. napján

Dr. Madarász Anna sk a tanács elnöke, Cogoiné Dr. Boros Ágnes sk előadó bíró, Dr. Riczu András sk bíró

A kiadmány hitelél:

Kiadó